

รายวิชา สุขศึกษา

รหัสวิชา พ21101

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

เรื่อง การเจริญเติบโตของตนเอง

ครูผู้สอน ครูกฤษณา แก้วพิพัฒน์

การเจริญเติบโต ของตนเอง

การดูแลรักษาาระบบต่อมไร้ท่อ

1. เลือกรับประทานอาหารที่เป็นประโยชน์ต่อต่อมไร้ท่อ
2. หลีกเลี่ยงอาหารรสจัด
3. ออกกำลังกายอย่างสม่ำเสมอเหมาะสมกับเพศและวัย

การดูแลรักษาระบบต่อมไร้ท่อ

4. พักผ่อนให้เพียงพอเพื่อผ่อนคลายความเครียด
5. ดื่มน้ำในปริมาณที่เพียงพอ
6. งดเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

การดูแลรักษาาระบบต่อมไร้ท่อ

7. หลีกเลี่ยงสภาพแวดล้อมที่ส่งผลต่อระบบต่อมไร้ท่อ
8. พยายามคิดในเชิงบวกและมีความคิดสร้างสรรค์
9. สังเกตและสำรวจความผิดปกติของร่างกายตนเอง
อยู่เสมอ

จุดประสงค์การเรียนรู้

1. เปรียบเทียบน้ำหนัก ส่วนสูงกับเกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย
2. วิเคราะห์การเจริญเติบโตของตนเอง
3. จัดทำกราฟแสดงภาวะการเจริญเติบโตของตนเอง
4. นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่เรียนรู้ มีวินัยและมุ่งมั่นในการทำงาน

สื่อวีดิทัศน์ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : พัฒนาการทางเพศ / ฝันเปียก / การมีประจำเดือน
และการตั้งครรภ์

เผยแพร่โดย : Anamai NEWS

เผยแพร่วันที่ 24 พฤษภาคม 2559

ที่มา : https://www.youtube.com/watch?v=aXxc06q_VSE

การเจริญเติบโต

การเจริญเติบโตและพัฒนาการของวัยรุ่น
เป็นผลเนื่องมาจากการทำงานของฮอร์โมน
ที่หลั่งมาจากต่อมไร้ท่อ

ภาวะการเจริญเติบโตของวัยรุ่น มี 5 อย่าง

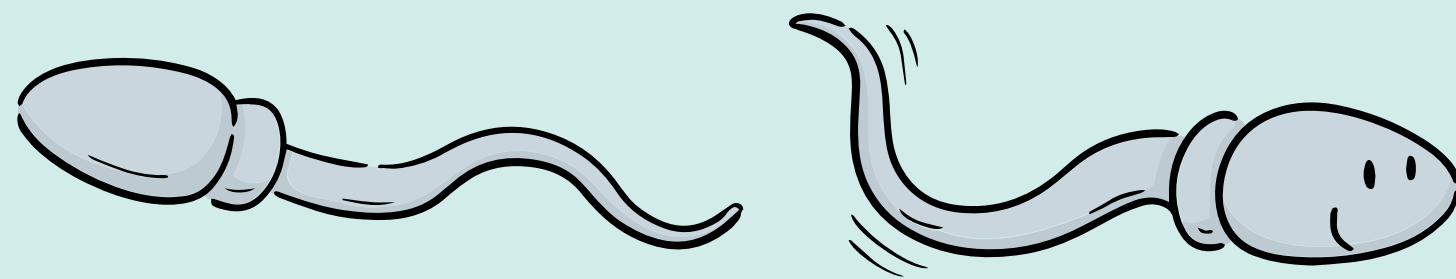
1. การเปลี่ยนแปลงทางด้านร่างกาย

- น้ำหนัก
- ส่วนสูง

2. เริ่มเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ หรือมีวุฒิภาวะทางเพศ

- ในวัยรุ่นชายจะมีการเคลื่อนตัวของอสุจิ ที่เรียกว่า ฝืนเป็ยก ตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น เสียงแหบห้าว นมแตกพาน รูปร่างกำยำ เป็นต้น

2. เริ่มเข้าสู่วัยเจริญพันธุ์ หรือมีวุฒิภาวะทางเพศ

- ใน **วัยรุ่นหญิง** จะมีประจำเดือนตลอดจนเกิดการเปลี่ยนแปลงทางร่างกาย เช่น เริ่มมีหน้าอก สะโพกผาย เอวคอดเล็ก เป็นต้น

3. เริ่มมีการค้นหาตนเองโดยมีแรงจูงใจเป็นสิ่งสำคัญ
4. เริ่มมีวิจาร์ณญาณในการคิด และตัดสินใจมากขึ้น
5. ยึดตัวเองเป็นสิ่งสำคัญ มีความคิด ความเข้าใจที่เป็น
ตัวของตัวเองมากขึ้น

ร่วมด้วยช่วยกันคิด

การเจริญเติบโตของฉันท

1. นักเรียนมีน้ำหนักรเท่าไร
2. นักเรียนมีส่วนสูงเท่าไร

ร่วมด้วยช่วยกันคิด

นักเรียนคิดว่า

ตนเองเจริญเติบโตสมวัยหรือไม่

เพราะอะไร

แบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง และเปรียบเทียบกับกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต

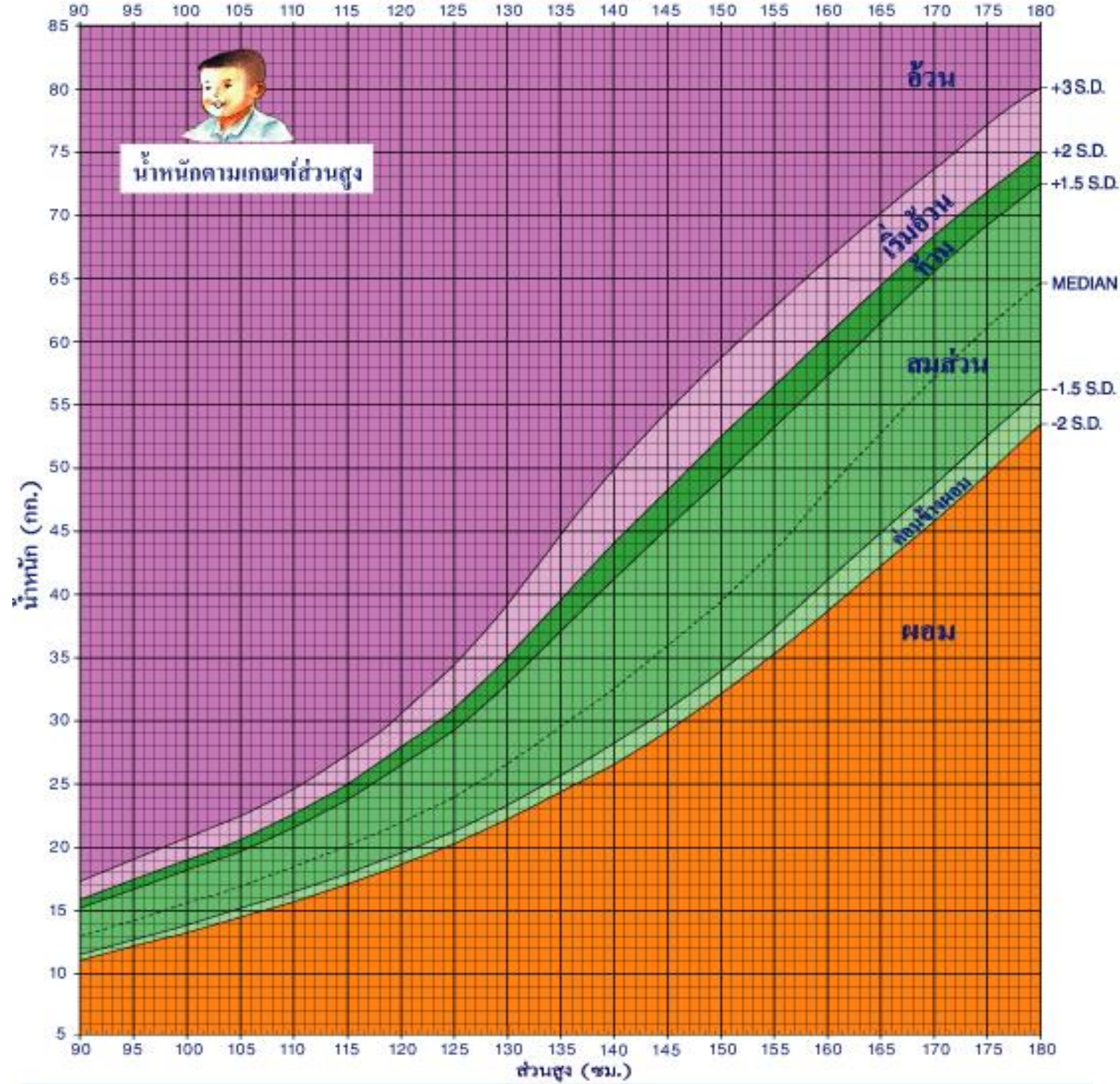
ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....

วัน/เดือน/ปีที่ชั่ง	อายุ (ปี/เดือน)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)	ส่วนสูง (เซนติเมตร)	ส่วนสูงตาม เกณฑ์อายุ	น้ำหนักตาม เกณฑ์อายุ	น้ำหนัก/ส่วนสูง

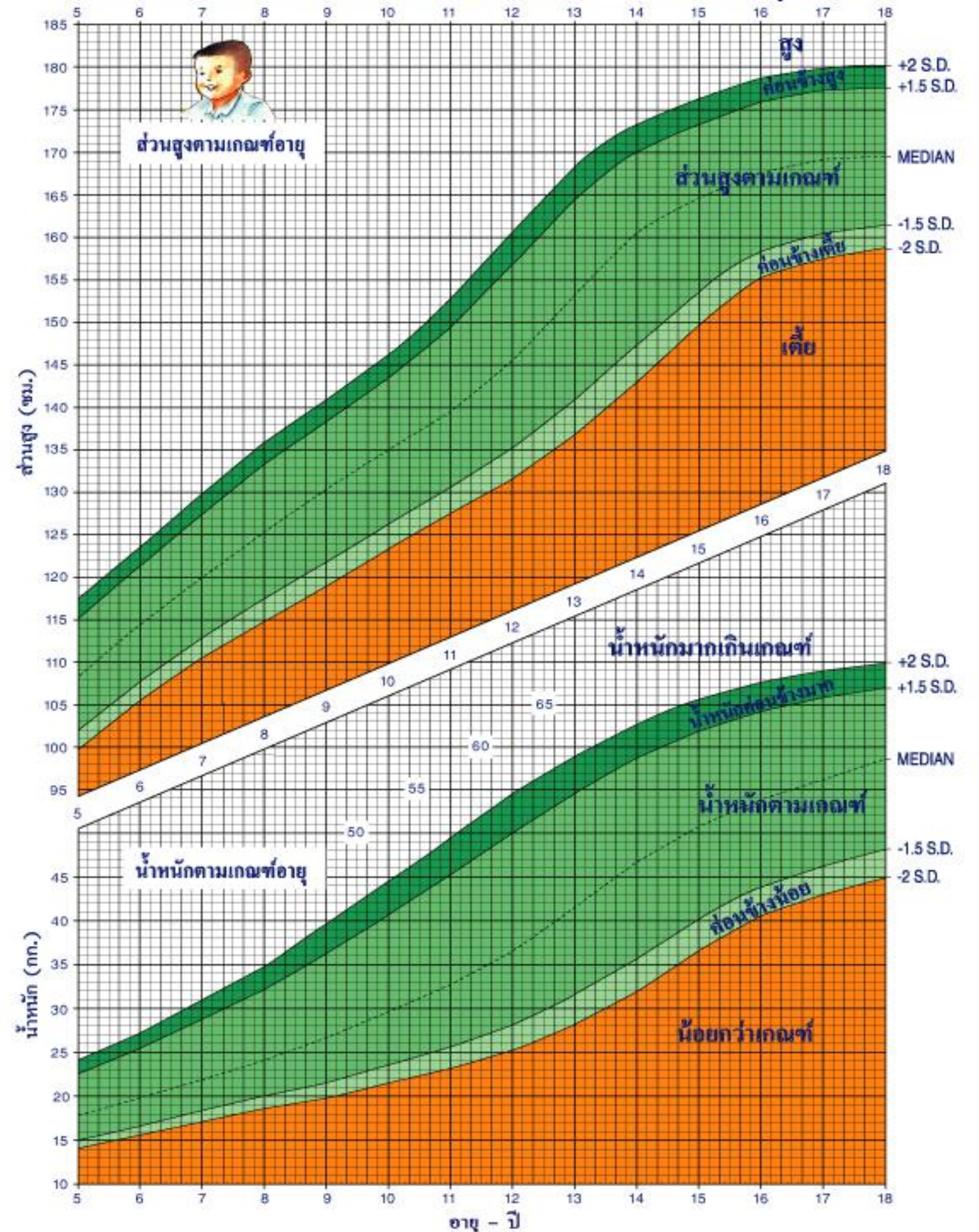

กราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต

ของเพศชาย อายุ 5-18 ปี

กราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต ของเพศชาย อายุ 5-18 ปี

วิธีการอ่านกราฟ

น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง
แสดงถึงความอ้วน-ผอม

ดูส่วนสูงตามแนวทแยงที่อยู่จุดใด แล้วใช้เส้นตามแนวตั้งที่ตรงกับน้ำหนักที่จุดใด อ่านผลตามเกณฑ์นั้น :
อ้วน เริ่มอ้วน หนัก สมส่วน
ค่อนข้างผอม ผอม

ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ
แสดงการเจริญเติบโตด้านความสูง

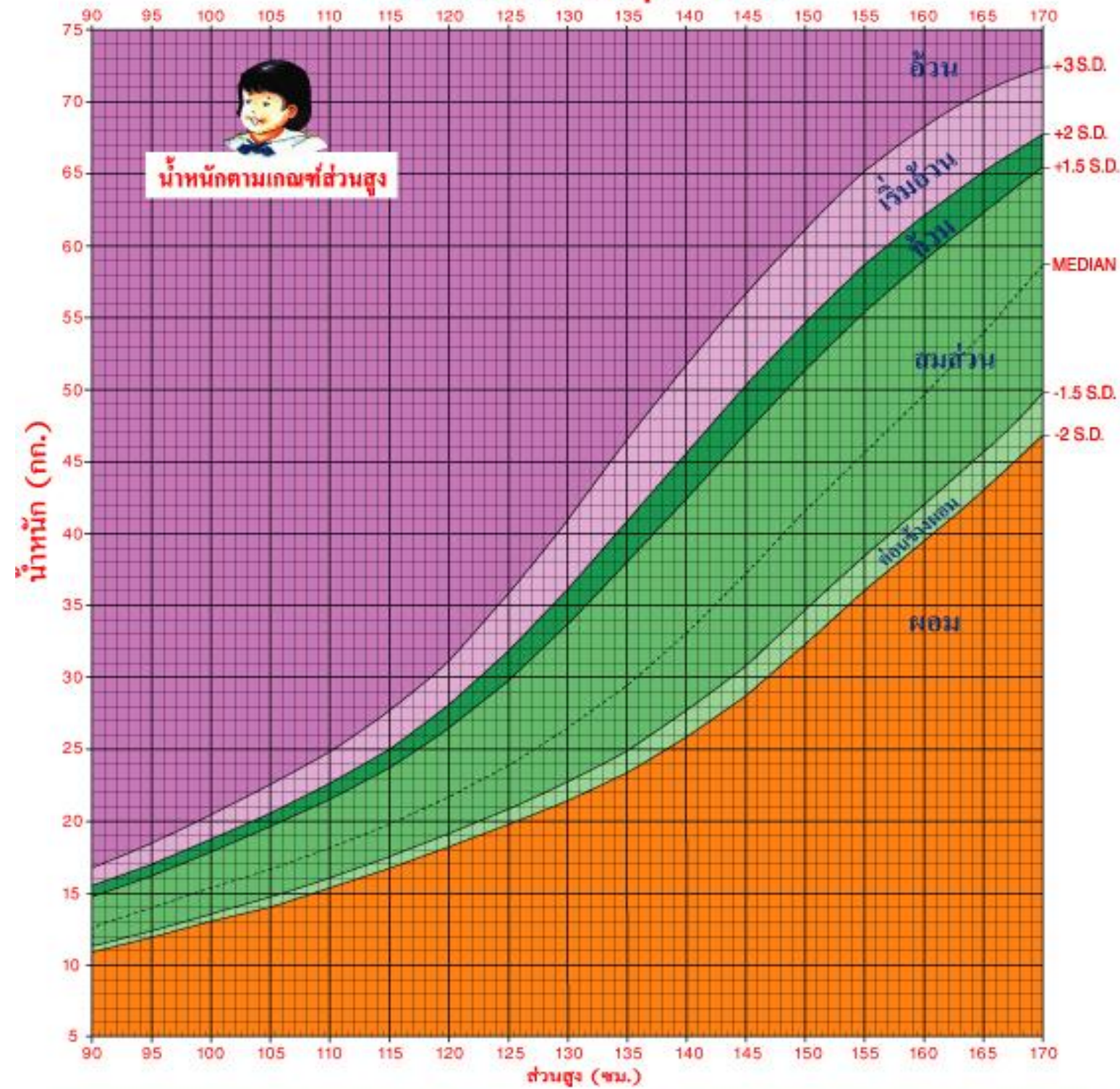
ดูอายุตามแนวทแยงที่อยู่จุดใด แล้วใช้เส้นตามแนวตั้งที่ตรงกับน้ำหนักที่จุดใด อ่านผลตามเกณฑ์ส่วนสูงนั้น :
สูง ค่อนข้างสูง ส่วนสูงตามเกณฑ์
ค่อนข้างเตี้ย เตี้ย

น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ
แสดงการเจริญเติบโตด้านน้ำหนัก

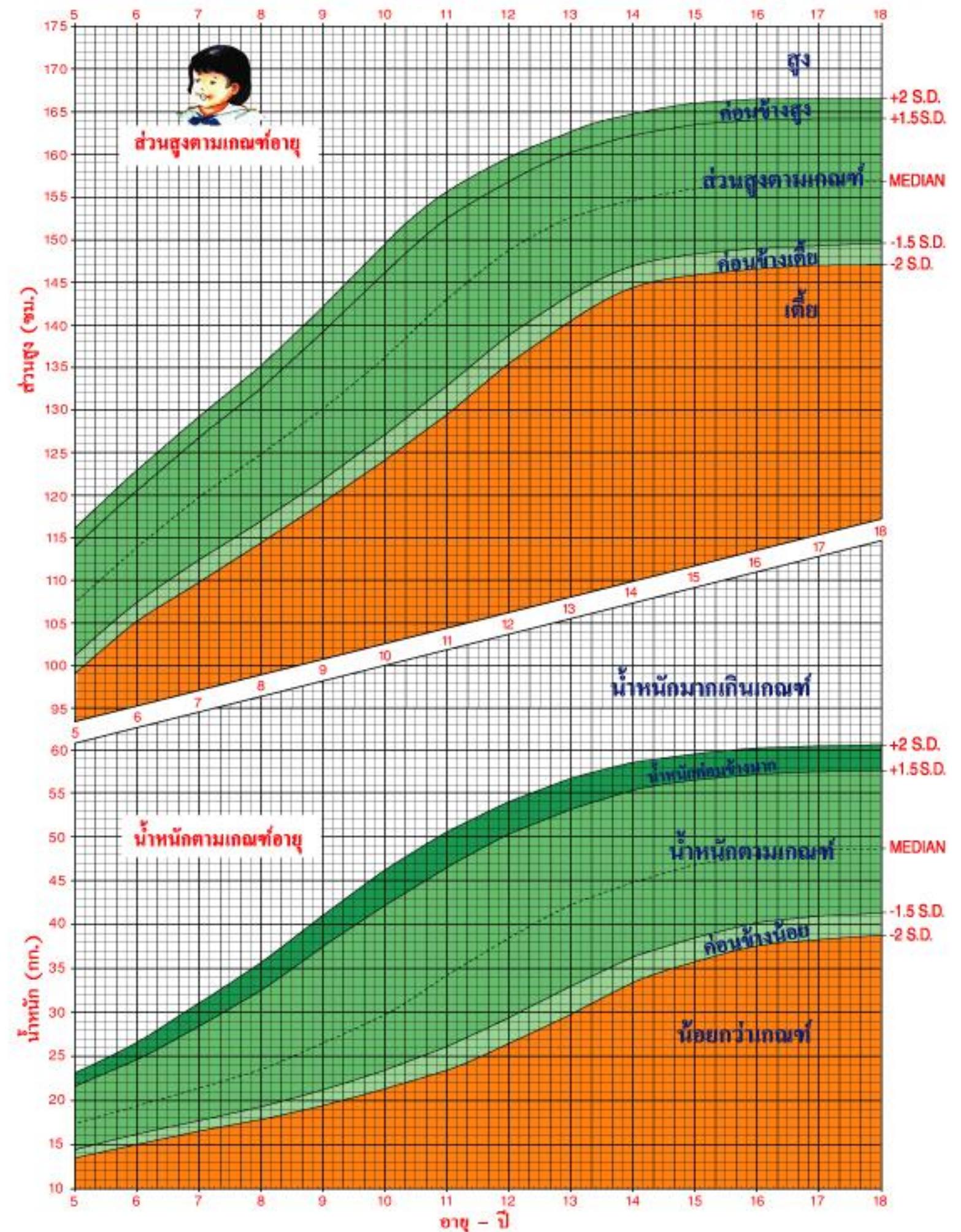
ดูอายุตามแนวทแยงที่อยู่จุดใด แล้วใช้เส้นตามแนวตั้งที่ตรงกับน้ำหนักที่จุดใด อ่านผลตามเกณฑ์น้ำหนักนั้น :
น้ำหนักมากเกินเกณฑ์ น้ำหนักค่อนข้างมาก
น้ำหนักตามเกณฑ์ น้ำหนักน้อย ใต้น้ำหนัก

กราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต ของเพศหญิง อายุ 5-18 ปี

กราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต ของเพศหญิง อายุ 5-18 ปี

การแปลผลจากกราฟ

<p>น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง</p> <p>เป็นดัชนีบ่งชี้ว่าน้ำหนักของทารกส่วนสูงเด็กไม่ สามารถแปลผลภาวะโภชนาการได้จึงเป็นสิ่งสำคัญ เด็กที่ร่างกายของทารกจะระดับเกินหรือต่ำกว่าเกณฑ์ หนึ่งปี ๒ รางกายจะผอม น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงจะมี ค่าเนื่องกว่าปกติ แต่ถ้าได้รับอาหารเกินความพอดีการจ ำรงกาย น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูงจะเพิ่มขึ้นเร็วภาวะ หนึ่งอ้วน หรืออ้วนผิดปกติ</p>	<p>ส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ</p> <p>เป็นดัชนีบ่งชี้ภาวะโภชนาการระยะยาวที่ไม่ควรว่า ส่วนสูงของทารกเกินหรือต่ำกว่า เด็กที่ร่างกายมีภาวะอ้วน อวัยวะมวลหรืออวัยวะกระดูกจะมากและมีภาวะผิดปกติการ เจริญเติบโตทางโครงสร้าง ทำให้มีผลต่อกระดูกโครงร่าง กายที่โต</p>	<p>น้ำหนักตามเกณฑ์อายุ</p> <p>เป็นดัชนีบ่งชี้ว่าน้ำหนักของทารกส่วนสูง หรือไม่มี เด็กที่ร่างกายของทารกหรือเด็กป่วยจะมีผล กระทบต่อของทารกส่วนสูงทำให้มีน้ำหนักน้อยลง และ ถ้าร่างกายทารกจะอ้วนหรือผอมและเตี้ย จึงมี น้ำหนักน้อยเกินเกณฑ์อายุ จะบ่งชี้การขาดสารอาหาร โดโรรม และสามารถใช้เป็นการติดตามการเติบโตของ เด็กได้</p>
--	--	--

หมายเหตุ : เกณฑ์การประเมินภาวะเจริญเติบโตของทารกวัยเด็กวัดโดยเส้นที่พบจะพบ ควรใช้ดัชนีส่วนสูงตามเกณฑ์อายุ น้ำหนักตามเกณฑ์ส่วนสูง ร่วมกับน้ำหนักตามเกณฑ์อายุ

ข้อมูล : กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๔๒ เกณฑ์อ้างอิง น้ำหนัก ส่วนสูง และเครื่องชี้วัดภาวะโภชนาการของประชาชนไทย อายุ 1 วัน - 18 ปี

แบบบันทึกน้ำหนัก ส่วนสูง และเปรียบเทียบกับกราฟแสดงเกณฑ์อ้างอิงการเจริญเติบโต

ชื่อ-สกุล.....ชั้น.....

วัน/เดือน/ปีที่ชั่ง	อายุ (ปี/เดือน)	น้ำหนัก (กิโลกรัม)	ส่วนสูง (เซนติเมตร)	ส่วนสูงตาม เกณฑ์อายุ	น้ำหนักตาม เกณฑ์อายุ	น้ำหนัก/ส่วนสูง
	13 ปี	50	160			

อายุ	เพศชาย		เพศหญิง	
	น้ำหนัก (กก.)	ส่วนสูง (ซม.)	น้ำหนัก (กก.)	ส่วนสูง (ซม.)
1	8.3-11.0	71.5-79.7	7.7-10.5	68.8-78.9
2	10.5-14.4	82.5-91.5	9.7-13.7	80.8-89.9
3	12.1-17.2	89.4-100.8	11.5-16.5	88.1-99.2
4	13.6-19.9	95.5-108.2	13.0-19.2	95.0-106.9
5	15.0-22.6	102.0-115.1	14.4-21.7	101.1-113.9
6	16.6-25.4	107.7-121.3	16.1-24.7	107.4-120.8
7	18.3-28.8	112.8-127.4	17.7-28.7	112.4-126.8
8	20.0-32.2	117.4-133.2	19.3-32.5	117.0-132.4
9	21.5-36.6	121.8-138.3	21.2-37.4	121.9-139.1
10	23.6-40.8	126.2-143.4	23.4-42.1	127.1-146.1
11	25.6-45.2	130.5-149.4	26.1-46.5	132.9-152.6
12	28.1-50.0	135.1-156.9	29.4-50.2	138.8-156.9
13	31.6-54.6	140.9-164.4	33.0-53.1	143.5-160.2
14	35.6-58.7	147.3-170.0	36.3-55.2	147.0-162.3
15	40.1-61.9	153.5-173.2	38.6-56.5	148.4-163.5
16	43.8-64.2	158.3-175.9	40.1-57.2	149.1-164.0
17	46.3-65.8	160.4-177.2	40.8-57.6	149.5-164.2
18	48.1-66.9	161.4-177.5	41.3-57.7	149.8-164.2
19	48.9-67.4	161.7-177.6	41.7-57.8	149.8-164.2

ร่วมด้วยช่วยกันคิด

ถ้าผู้นำหนักและส่วนสูง ไม่เป็นไปตาม
เกณฑ์มาตรฐานเด็กไทย นักเรียนจะ
วางแผนดูแลสุขภาพของตนเองอย่างไร

สรุปบทเรียน

การวิเคราะห์น้ำหนัก ส่วนสูง และอายุ
กับเกณฑ์มาตรฐานจะทำให้ทราบถึงภาวะ
การเจริญเติบโตทางร่างกาย เพื่อนำไป
ปรับปรุงและพัฒนาตนเอง
ให้เจริญเติบโตสมวัย

ชั่วโมงต่อไป

เรื่อง การเจริญเติบโต
และปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

(ดาวน์โหลดใบงานและใบความรู้ได้ที่ www.dltv.ac.th รายวิชาสุขศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1)